

Constantinopolitanus ille, & ad Septembrem usque anni 1445. perseveraverit, quo annus 6953. incepit. Jam vero ex metho anni Jezdegirdi lib. VII. cap. XV. tradita constat anno Christi 1444. inisse Jezdegirdis annum 814. expletis 813. cujus Neomenia, sive prima dies Phravardin incurrit in Novembris XXVI. feriam IV. Fuit enim Canicularis quartæ periodi annus 1121. Item Nabonassar annus 2193. cujus Thoth iniiit XXVI. Augusti. Proinde Neomenia Choiaç, quæ eadem est cum Phravardin, contigit Novembris XXV. ut mirum sit in re tam facili tam sæpe Scaligerum offendere. Cui, ut apparet, illud imposuit, quod de 1444. detrahit 631. qui Jezdegirdis æram proximè præcesterunt: nec animadvertit interim Neomeniam Phravardin ultra Kalendaras Januariarum retrogressam, æquilibrium annorum numerum unitate cumulasse. quod in anni Nabonassaræ, & Perfici metho tractanda monuimus.

Præterea observationes cardinum falsas illic esse causatur Scaliger. Injuriâ id quidem. Nam satis exacta sunt: hoc est horis dumtaxat aliquot à veris momentis, si fortè, discrepant. Sanè Parisinæ nostræ tabulæ iidem diebus æquinoctia, Solstitiaque referunt: ut ex sequenti Diagrammate constabit. Optandum erat ut Anonymus ille civitatem nominasset, cujus ad longitudinem calculos suos direxit.

Sumamus, quod verisimile est, ad Constantinopolitanæ urbis situm tempus illud exactum fuisse: ad cum-

que nos tabularum nostrarum ratiocinia revocemus. Verum quod horas *κατὰ τὴν*; idem Scriptor assumpsit, qui in æquinoctiis duobus eadem sunt cum æquabilibus; in Solstitiis differunt; primam eas peræquabimus. Maxima dies, & nox horis æqualibus constat 15, 12'. Constantinopoli: cujus altitudo graduum est 43. ferè. Minima proinde dies & nox horis æquabiles colligunt 8, 48'. Quocirca si utrumque per 12. dividas, horæ cubilet æstivæ diurnæ, vel nocturnæ brumali congruet æquinoctialis hora 1, 16'. horis verò brevissimis, scrupula horaria 44'. Itaque duæ noctis hora cum scrupulis 20', 8". circa Solstitium æstivum, æquinoctiales horas constituunt, 1, 48', 8". quæ ad arcum semidiurnum hora 7, 36'. adjunctæ faciunt æquinoctiales horas post meridiem, 9, 24', 8". à media nocte, 21, 24', 8". Sic horæ 7, 41', 16". brevissimæ constituunt æquinoctiales 5, 49', 16". quæ cum arcu dimidiæ noctis 7, 36'. compositæ dant æquinoctiales horas 13, 25', 16". à media nocte. Hoc modo Solstitia duo Scriptoris anonymi peræquantur. His animadvertens, laterculum proponemus, in quo quadruplex erit cella. Prior æquinoctia, Solstitiaque media representabit ex Tabulis Parisinis cruta: Secunda, eadem vera, & per prosthaphæreses castigata: utraque ad situm Constantinopoli. Tertia cardines eosdem dabit ab Anonymo conceptos. Quarta discrimen verorum cardinum ex Parisinis tabulis deprimptorum, & ab Anonymo designatorum.

DIAGRAMMA QUATUOR CARDINUM anni Christi MCDXLV.

Table with 4 columns: Medium Parisinum, Verum Parisinum, Ex Anonymo, Differentia. Rows include Equinoctium vernalis, Solstitium æstivum, Equinoctium autumnale, Solstitium hibernum with various date and hour entries.

Ex iis apparet non multum à veris Tabularum nostrarum epilogramis Scriptoris illius calculos abhorrere. Quod si Tropicum annum æquabilem adhibebimus, cujus methodus lib. VII. cap. X. præscripta est, paucis dumtaxat horis ab Anonymi momentis aberunt, ut ex sequenti Laterculo constabit.

Laterculum quatuor cardinum anni Christi MCDXLV. ex æquabilis anni Tropici metho lib. VII. cap. X. tradita. Table with 4 columns: Date, F.H., H., Differentia eorumdem ab Anonymi notatione.

Jam verò si Astronomico more à meridie calculi procedant, in utroque Laterculo cardines iidem ad sequentem ferè diem civilem rejiciendi sunt. ut hic illorum situs sit ex nostra, & Anonymi descriptione.

CAPUT LV.

De primo Phruardin Gelali, sive Sultano.

ULTANUS quidam Corasan, sive Mesopotamiæ Sprinceps præstantissimus Astronomus edixit, uti Tropicum annum ita constituerent, ut singulorum mensium Neomeniæ in ipsa momenta congruerent Solaris in unumquodque Signum ingressus. Nomen illi Gelalæddin Melichæ, &c. uti Scaliger lib. III. Ifag. Canon. refert. Ubi & Georgii Chrylococci locum avertit, qui necessariò hic adscribens est. Εἴτε, inquit, Σουλῶν Μελῆδ᾽ ἀνευρίθῃ εἴ ποτε Σουλῶν, ὡς ἀνὰ τὴν ἀνευρίθῃ εἴ ποτε Σουλῶν... (Ancient Greek text regarding astronomical observations).

In lib. IV. de Emend. capite de anno Tropico Persarum, sive Neurz Galæto; & lib. V. scribit, Astrologos illos Neomeniam primi Phruardin Gelalæi constituisse in ipso die, quo commisit æquinoctium deprehenderant, nempe in XIV. die Martii, hora 2 1/2 post meridiem, sive 1/2 anno Christi 1079. cyclo Solis XXIV. Lunæ XVI. littera Domin. F. anno Hegiræ 471. sexta Ramadan, feria V. à qua meridie confugit calculus ferie sextæ secundum annum cœlestem. Postea cum... (Continuation of the text on the right page).

Sed in illa tota Scaligeri disputatione non pauca sunt animadvertiones digna. Quorum illud est primum: pro certo id in medium averti, de quo vehementer ambigitur; utrum æquinoctium istud ab Astrologis ex observatione aliqua cœlesti defixum sit: an ex Tabulis desumptum. Quod posterius Christianus Longomontanus affirmat. qui ex annua illa quantitate, quam Albategnius inter se, ac Ptolemaum intercessisse comperit, definitum per id tempus æquinoctium putat. Ex Parisinis quidem tabulis lib. VII. æquinoctium verum anno Christi 1079. contigit Martii XIV. hora post noctem mediam 22, 58'. Lutetia Parisiorum: Alexandria verò, Martii XV. 1, 24'. Sic è Tabulis lib. VII. æquinoctium hora 23, 14'. Lutetia: ut quadrantis solius inter ambas tabulas discrimen existat. Differentia nostri, & Gelalæi æquinoctii, horarum inter 11. & 12. Sed ἀνευρίθῃ, & ex observatione partum non fuit. Itaque vel ex Albategnii, vel ex alterius Tabulis, æquinoctii punctum illud instituerunt.

Albategnius æquinoctium autumnale deprehendit anno Christi MCCCXXXII. Septembris XIX. hora 1, 16'. Aractæ: quod est Alexandria hora 0, 36'. ut ipse refert cap. XXVII. At sequenti capite intervallum ab æquinoctio autumnali ad verum statuit dierum 178. hora 14, 30'. à verno ad autumnale, 186, 14, 45'. Sed mendum subest. Ambo enim hæc intervalla dies componunt 365, 5, 15'. Atqui annus Tropicus ab illo circumscriptur diebus 365, 5, 46', 24". pauloque amplius. ut Ἰουλιανῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου ἡμερῶν 31, 2, 4". Sed ut intervallum ab autumnali ad verum æquinoctium faciamus dierum 178. horarum 14, 30'. & addamus ad æquinoctium autumnale anni 882. consistet æquinoctium verum anni 883. Martii XVII. hora 15, 46'. Intervallum ab hoc anno 1079. anni 196. qui ex differentia Tropice ratione scrupul. 13', 36". diem unum efficiunt cum horis 21, 52', 12". Ea detracta de diebus Martii 16, 15, 46'. relinquunt Martii 14. hora 17, 53', 48". quæ horis ferè quatuor discrepant à Sul-

tanico. Quod si intervallum autumnalis & verni à Tychone præstitutum assumeremus, 178, 11, 19'. ut æquinoctium verum anni 883. caderet in Martii 16, 12, 35'. ex eoque ἡμέραν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου anni Albategniani subtraheretur, propemodum cum Sultanicis paria faceremus. Existeret enim verum æquinoctium Martii 14, 14, 42', 48". Quocirca probabile est Mesopotamenses illos astrologos aliud quoddam intervallum, quam Albategnianum, aut certè modum alium anni Tropici secutos, extabulis, non ex observatione pronunciasse.

Hoc verò posito, irritus est Scaligeri conatus omnis de anno Tropico ex illius contentione cum Hipparchæo & Coperniciano differens. Qua de re vide quæ nos lib. IV. contra Tropicum illius annum uberius explicavimus.

Redeo ad Chrylococci locum: ex quo illud auferri potest, edito principis illius convenisse peritos fideurum, uti modum quemdam anni Tropici constituerent; cujus menses singuli per signiferi dodecatemonia describerentur, ut singulorum initia ingressus Solis in Signum quodque responderent. qua ratione Dionysius Mache-maticus annum cœlestem instituit, cujus mensibus à Zodiaci signis appellatorem indidit de quo genere anni lib. IV. cap. XVI. verba fecimus. Erat hic annus Christi 1079. Græci computi 6587. ejus videlicet, qui Natalem Christi exhibet mundi 5509. Ideo perpetuâ metho annos jubet subtrahi 6586. ut annos Sultanicos habeas in Constantinopolitano computo. Cœpit autem primus annus feria V. atque ita corrigendum videtur, ut ἡμέρῃ εἰς προῶν legatur apud Chrylococ-cen. Agebatur tum annus Hegiræ 471. cujus Muharam iniiit Julii XIV. feria VII. anno Christi 1078. cyclo Solis XXXII. littera G. Lunæ, XV. Igitur octava dies Ramadan incidit in Martii XIV. diem, feria 5. Nam character anni 7. cum characterè Ramadan 5. dat feriam 5. Neomenia Ramadan, cui similis est octava dies. At Scaliger falsò diem illum sextum esse Ramadan dicit. Porro periodi magnæ canicularis Perfice fuit hic annus 755. cujus Phravardin incurrit in diem Februarii XV. feria II. Ergo XVII. Phravardin Perfici contigit æquinoctium Sultanicorum. Vide methodum à nobis traditam lib. VII. cap. XVI. de anno Perfico, ejusque characterè. Intelliges annum 755. Periodi quartæ Canicularis in Juliana Periodo incipere ab feria II. unde feria V. convenit in XVII. Phruardin. Nam & annus idem Nabonassar fuit 1827. cujus Thoth cœpit Novembris XXVII. feria III. anno Christi 1078. cyclo Solis XXXIII. littera G. Ideo XVIII. dies Choiaç incidit in Martii XIV. feriam V. Quippe Neomenia mensis Choiaç Ægyptii perpetuò congruit cum Neomenia Phruardin Perfici.

Est autem considerandum quod ait Chrylococci, sic ab Astrologis illis menses fuisse dispositos, ut singulorum initia in illud punctum incurrerent, quo Sol transiit in capita Signorum. Hoc verò de civilibus Persarum mensibus intelligi non potest, qui tricenarii omnes, & æquabiles fuerunt: contra quam mensibus iis accidit, qui ad Zodiaci segmenta describuntur. Hos enim inæquali dierum numero constare necesse est. Alterum ergo genus anni fuerit oportet, cujus menses à civilibus differrent. Ac nescio an tum initium Phruardin in ipso æquinoctii die constitutum fuerit. quod Chrylococci indicare videtur, dum subjicit, initium anni Perfici esse Phravardin. Nisi fortè de anno civili loquatur, à quo novus ille ac Tropicus differret: cujus etiam menses civilibus cognomines esse poterunt.

Nam quod ad civilem Persarum annum pertinet, Scaligeri sententia sibi non constat. Lib. IV. de Emend. ubi agit de anno Tropico Sultanicis, docet Persas hodièque Jezdegirdis annum æquabilem civili usi retinere; alterum autem, & Tropicum, quem Gelalæum nominat, in Panegyribus, Neurz, in annalibus, & Chronologiis, in Almanichis, & ephemeridibus observare. At in Ifag. Can. contrarium asserit; Persas ab eo tempore, quo Neurz Gelalæum institutum est, ad hanc usque diem, Gelalæam uti formam, reliquo anno vago Jezdegirdis. cujus nullus hodie in civilibus actibus usus est apud Persas. In solis tabulis astronomis locum habet. Hæc ex diametro sibi invicem adversantur. Sanè post Gelalæi Neurz editionem, Persas adhuc æquabili anno, vagoque usos esse, non Tropico, multa persuadent. Docet hoc imprimis Ifaacus Monachus loco illo, quem lib. III.

